

SBB

Sdružení
Bienále
Brno

čtvrtletník ze světa designu /
č. 55 / říjen 2013

SBB vydává Sdružení Bienále Brno, o. s., IČ 188 29 139
/ Založeno 1992 / (č. 1–28 Zprávy SBB, od č. 29 SBB)
/ Neprodejné / Adresa redakce: SBB, Jiráskova tř. 4,
602 00 Brno / Editor: doc. Ing. arch. Jan Rajlich /
T/F: 549 252 807, E: Rajlich@sbb-bienalebrno.cz /
Tisk: Tiskárna Didot, Trnkova 119, Brno-Líšeň /
MK ČR E 17351 / ISSN 1802-4017

/ Vyšlo s finanční podporou
statutárního města Brna

B | R | N | O

/ www.sbb-bienalebrno.cz

Riverside Museum Glasgow: viz článek na str. 8

Join us in Montréal
for a historic
General Assembly
and participate in
re-defining
our organisation
for 21st Century design.

register
now!

International Council
of Communication Design
a member of the International
Design Alliance

1963-2013
icograda
I.C.D.A.

General
Assembly
25
16-18/11/2013
Montréal
Canada

Kalendář / důležité termíny

- 6. 9. 13 > 3. 1. 14 – 5. Design Biennale Gwangju KR
- 13. 9. > 31. 10. 13 – 18. CIPE Fort Collins US
- 30. 9. > 31. 10. 13 – 7. Trienále scénického plakátu Sofie BG
- 26. 10. > 20. 12. 13 – 9. OIPE Ogaki JP
- 16. > 18. 11. 13 – 25. Valné shromáždění Icograda, Montréal CA
- 19. > 23. 11. 13 – 3. Bienále plakátu, La Paz BO
- 20. 11. 13 > 13. 4. 14 – 18. Trienále politického plakátu Mons BE
- 28. 11. > 3. 12. 13 – 6. Bienále plakátu (CIPB) Hangzhou CN

Příště: SBB 56 – uzávěrka 15. 12. 13

Členové SBB

Jubilea členů SBB ve 2. pololetí 2013

BLAHOPŘEJEME!!! 50, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100

Václav Mekyska, 4. 9. – „60“ / **Vlasta Baránková**, 4. 11. – „70“ / **Daniela Benešová**, 19. 11. – „50“ / **Jiří Eliška**, 19. 11. – „65“ / **Markéta Prachatická**, 4. 12. – „60“

50, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100 BLAHOPŘEJEME!!!

11. řádná Valná hromada SBB bude na jaře 2014

Jak bylo avizováno v minulém SBB č. 54, řádná 11. Valná hromada SBB bude z důvodů změn vyvolaných novým občanským zákoníkem platným od 1. 1. 2014 svolána s několikaměsíčním opožděním. (Poslední, 10. Valná hromada byla v září 2011.) Jako nejvhodnější byl nakonec zvolen jarní termín 2014. Snahou ŘV SBB bude připravit konání Valné hromady SBB v návaznosti na Světový den komunikačního designu (27. 4.). Členové budou o datu konání a programu 11. VH v souladu se stanovami včas informováni. Poznámka: Valné hromady SBB jsou dle stanov svolávány jednou za 2 roky a jejich usnášeníschopnost není omezena povinným počtem přítomných členů.

Dušan Junek: Len papier (typo & symbol & plagát)

Trnavský samosprávny kraj, Galéria Jána Koniarka v Trnave a Typo-DesignSlovakia zorganizovali výstavu „**Dušan Junek Len papier (typo & symbol & plagát)**“, kurátorom výstavy bol Stanislav Stankoci. Na výstave autor predstavil vyše 50 tlačí na papieri – plagáty, aplikovanú typografiu, znaky, symboly a výtvarné metafory – aktuálne diela z posledných rokov, teda tvorbu z oblasti kultúry, divadla, prostredia umenia a výstav, či sveta myšlienok a výtvarnej filozofie autora. Vernisáž bola 19. 9. 13 v Synagóge – Centre súčasného umenia, Trnava SK, výstava je otvorená do 26. 10. 13; www.gjk.sk/sk/vystavy/archiv-vystav/2013/dusan-junek-len-papier/

Felipe Taborda v Buenos Aires

Přípitkem vínem Malbec byla zahájena výstava „Cara a Tapa / LPs / CDs Cover Art“ čestného člena SBB **Felipe Tabordy** v Argentíně (Espacio Cabrera, Buenos Aires, 29. 7.>15. 8. 13), táž výstava byla přenesena do Peru (Universidad San Ignacio de Loyola, Lima, 19. 9.>12. 10. 13.). Info viz <http://felipetaborda.com.br/>; Taborda en Palermo

Na televizním záběru z vernisáže plakátů „Bitva národů“ hovoří čestný člen SBB Jochen Fiedler z Lipska

Jochen Fiedler o plakátech Bitva národů v televizi

Iniciativa webu „plakat-sozial.de“ děkuje všem, kdo se zúčastnili akce k 200. výročí Bitvy národů u Lipska (viz SBB 54, str. 10). K výstavě byl vytvořen virtuální katalog (pdf) se všemi plakáty a výstava samotná byla představena též v lipském tisku a televizi; promluvil zde o ní **Jochen Fiedler**, hlavní organizátor, iniciátor a kurátor výstavy – viz www.info-tv-leipzig.de/showVideoNr.php?q=OTUyMyNkYW1tLWZpZWRsZXJAdC1vbmxpbmUuZGU=

Zprávy z ČR a SR

Výstavy

„Evropský jazzový plakát“ v Plzni

Převážně ze sbírek MG Brno zorganizoval **Zdeněk Světlík** výstavu jazzového plakátu v plzeňském Evropském domě. Tato komorní výstava bude součástí 8. ročníku Mezinárodního festivalu *Jazz bez hranic* v Plzni, 5.>28. 11. 13.

Bulharská písmena – Evropská abeceda v Kroměříži

Po své české premiéře v Plzni výstavu plakátů „*Bulharská písmena – Evropská abeceda*“ představilo divákům informační centrum Europe Direct v Kroměříži. Výstava vznikla na základě vstupu Bulharska do Evropské unie v r. 2007. Mezinárodní trienále scénického plakátu v Sofii bylo první institucí, která se atraktivním a kreativním způsobem snažila představit Bulharsko a jeho písmo ostatním členským zemím. Autorem jednoho z plakátů je **Jan Rajlich ml.** Bulharsko reprezentují např. Božidar Ikonov a Božidar Jonov, kteří stojí i za vznikem projektu (Europe Direct – Knihovna Kroměřížska, 26. 9.>31. 10. 13).

Plakáty Verdi, 200. výročí

V pražském Bulharském kulturním institutu se v rámci 7. Mezinárodního trienále scénického plakátu Sofie 2013 (info o Trienále viz str. 6) konala předpremiéra výstavy plakátů k 200. výročí narození Giuseppe Verdiho. Pražská expozice představila výběr 20 plakátů ze speciální kategorie Trienále vypsané letos k 200. výročí narození skladatelů G. Verdiho a R. Wagnera. Českou republiku na ní zastupuje **Jan Rajlich ml.**, jehož plakát byl součástí vybrané kolekce vystavené v Galerii BKI Praha. Zde byly kromě jeho plakátu i díla z Bulharska, Mexika, Itálie, Běloruska, Polska, USA, Švýcarska a Japonska. Jediněčná mezinárodní výstava zachycuje různé styly a vizuální interpretace umělců z celého světa, inspirované nesmrtelným dílem G. Verdiho. Pro české publikum výstava vznikla ve spolupráci Bulharského kulturního institutu v Praze, Mezinárodního trienále scénického plakátu Sofie a Státního kulturního ústavu Ministerstva zahraničních věcí Bulharské republiky (Galerie BKI-Praha, 5.>30. 9. 13, www.bki.cz/). Od 15. 11. 13 až do konce roku má být tato výstava ke zhlédnutí i na půdě Národního divadla v Brně – ve foyer Janáčkovy opery.

Múzeum dizajnu – výzva

Vážený kolegovia, dámy a páni.

Prosíme Vás o podporu vo veci, o ktorej píšeme vo výzve. Jedná sa o starý vleký kultúrny problém Slovenska, ktorého riešenie už roky žiadame. Hoci sa veci nádejne pohli, isté problémy pretrvávajú. Chce to len dobrú vôľu.

Preto vás naliehavo prosíme o podporu

Lubomír Longauer, Maroš Schmidt

Výzva kultúrnej obce na riešenie priestorových problémov nového múzea dizajnu a užitočného umenia v Hurbanových kasárňach

Vážený pán prezident, vážený pán predseda vlády, vážený pán minister kultúry, vážený pán minister školstva Slovenskej republiky a vážení páni poslanci, členovia kultúrneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Obraciame sa na Vás s prosbou o pomoc, ktorá nevyžaduje veľké investície, iba ochotu a porozumenie. Situácia dospela do mŕtveho bodu a riešenie veci sa akosi odkladá do neurčita. Preto sme sa odhodlali veci riešiť takto.

• Prečo zbierať dizajn, užitočné umenie a písať jeho históriu.

Za posledných 23 rokov sa slovenský dizajn razantne hlási o slovo. Slovenské školstvo produkuje dizajnérov na dobrej úrovni, niektorých dokonca aj na úrovni svetovej. Mnohí sú v zahraničí, kde vedú dizajnérske oddelenia, učia na školách, pôsobia v špičkových tímoch, pracujú na dôležitých pozíciách, alebo majú vlastné štúdiá.

Nezačalo sa na zelenej lúke, aj naša minulosť je plná kvalitných ľudí zo všetkých oblastí dizajnu a užitočného umenia. Jeho počiatky kladieme do konca dvadsiatych rokov, keď sa slovenská výtvarná kultúra preberala k životu a chystala sa k svojej jari, k dynamickým tridsiatym rokom. Tento vzostup potvrdili učiteľia a žiaci Školy umeleckých remesiel v roku 1937 na svetovej výstave v Paríži doslova senzačným úspechom. Škola tam mala vlastnú expozíciu a piati jej pedagógovia tu získali ocenenia. Jej žiacke práce boli v tom istom roku vystavené v Umeleckopriemyselnom múzeu v Prahe. Pôsobili tu dvaja najvýznamnejší slovenskí výtvarní pedagógovia 20. storočia Ľudovít Fulla a Mikuláš Galanda.

Ale neboli to len avantgardisti okolo ŠUR. Pri počiatkoch slovenského dizajnu boli to napríklad prvý dizajnér slovenského národného mýtu Martin Benka, Karol Ondrejčíka, ktorý pracoval ako školiteľ slovenských remeselníkov v Martine, či učiteľ martinských typografů Jaroslav Vodrážka. Áno, je to tak. Významní voľní umelci prvej polovice 20. storočia Martin Benka, Karol Ondrejčíka, Ľudovít Fulla a Mikuláš Galanda stáli pri počiatkoch slovenského dizajnu. Prečo sa o tom tak málo vie? Lebo niekedy okolo roku 1934 Umeleckopriemyselné múzeum v Bratislave zaniklo. A tento stav bohužiaľ trvá doteraz. Bohatý archív ŠUR zmizol, obávame sa, že v odpadkoch. Veľká časť

slovenskej plagátovej produkcie 20. storočia je beznádejne zničená. Aj v našich najvýznamnejších knižniciach sú knižné obálky vo veľmi zlom stave. Staršie knihy a časopisy sa viažu, obálky sa orezávajú, alebo ich už niet, na katalógových lístkoch mnohých cenných tlačí je poznámka „stratené“. Často to boli malé, takmer zošitové tlače, ktorým sa nevenovala pozornosť. Ich skutočná hodnota sa totiž ukazuje až teraz. Niet poriadnej kolekcie nábytku, módy, a mnohých ďalších odborov. Niet špecializovaných kurátorov, prvé odborné historické knihy vychádzajú až teraz.

Nie je však stratené všetko! Všetličo sa dá dohľadať.

Regále a zásuvky s prácami dizajnérov sú plné zaujímavých a mnohokrát veľmi cenných výtvarných diel. Sú dohľadateľné pozostalosti. Príbehy a súvislosti, ktoré sprevádzajú solitérne alebo priemyselne vyrábané produkty, dokazujú, že na našom území sa kvalitný dizajn robil, hoci o tom mnoho ľudí nevie. Autori umierajú v zabudnutí, veci sa znehodnocujú alebo strácajú, pričom najviac stráca naša pamäť. Významné kultúrne dedičstvo sa devastuje v neschopnosti splatiť dlh 85ročným snahám o založenie Umeleckopriemyselného múzea.

• Ako to začalo

V roku 1928 sa Obchodná a priemyselná komora v Bratislave pokúsila založiť Umeleckopriemyselné múzeum. Zastali v tom istom bode, ako sme my teraz. Mali kvalitné zbierky, ale chýbali im výstavné priestory a reálna podpora štátu. Zlé medziľudské vzťahy a hospodárska kríza ukončili štvorročné snaženie o moderné múzeum. Druhá svetová vojna paralyzovala akékoľvek snahy o múzeum. Počas socializmu sa všetky volania po umeleckopriemyselnom múzeu rozplynuli v nekonečnom očakávaní. Reálna inštitúcia nikdy nevznikla. Bolo to 85 rokov čakania.

• Čo sme urobili

V apríli 2013 sme dostali možnosť na 3 týždne prezentovať verejnosti ucelenú kolekciu zbierok produktového a grafického dizajnu so spoločným menovateľom „komunikácia“.

Výstava s názvom Múzeum dizajnu, prosím, komunikovala na verejnosti potrebu inštitúcie, ktorá bude robiť v oblasti dizajnu výskum, vzdelávanie, dokumentovanie a prezentovanie výsledkov svojej práce. Návštevnosť na našej prvej výstave v galérii Satelit bola najväčšia v jej dejinách.

• Čo žiadame

Nechceme, aby múzeum, o ktorého registráciu sa v súčasnosti usilujeme, bolo iba múzeom zaprášených políc, bez kontaktu s verejnosťou. Žiadame preto o výstavný priestor, ktorý je pripravený a je v bezprostrednej blízkosti našich depozitárov. Miestnosť s číslom 400 v Hurbanovych kasárňach je takým priestorom. Práve v podkroví sa pred niekoľkými mesiacmi uskutočnil slávnostný večer podujatia pod názvom Národná Cena za Dizajn a priestor sa osvedčil. Niet divu. Veď je projektovaný ako výstavná sieň. Žiadame oň už vyše roka. Plánovanú výstavu histórie tvorby písma na Slovensku Cyril a Metod to začali, ako aj prezentáciu výsledkov práce Kabinetu Školy umeleckých remesiel by sme chceli realizovať práve tu. Pozične, rozlohou aj vybavením plne vyhovuje účelu stať sa výstavným priestorom budúceho múzea dizajnu.

Ako bez zbierok nevznikne múzeum, tak bez výstav je zbieranie zbytočné.

Vieme, že rekonštrukcia Slovenskej národnej galérie je prioritou a je to tak v poriadku. Ale naše požiadavky sú rovnako naliehavé.

Žiadame, aby sa bezodkladne a v plnej miere začal riešiť problém absencie inštitúcie, ktorá bude mapovať, dokumentovať a uchovávať tvorbu v oblasti dizajnu, architektúry a užitého umenia.

Vyzývame kompetentných, aby v tejto veci konali a odstránili všetky prekážky, ktoré bránia vzniku múzea dizajnu so všetkými funkciami, ktoré sú pre vytváranie a prezentáciu zbierok potrebné.

V Bratislave, 16. októbra 2013

Prof. Ľubomír Longauer, akad maliar, grafický dizajnér a historik dizajnu / Mgr. art. Maroš Schmidt, dizajnér a publicista

Školy – mladí designéri

Soutěže

Soutěž Národní cena za studentský design 2013

Vyhlášení výsledků soutěže Národní cena za studentský design 2013, kterou organizuje Design Cabinet CZ společně s Nadací pro rozvoj architektury a stavitelství v Praze (a jejímž hlavním partnerem letos je pivo Heineken), se uskutečnil v Praze na sv. Martina 11. 11. 13 (výsledky zveřejníme v příštím čísle SBB). Pro nedočkavé se info jistě objeví záhy na www.designcabinet.cz, www.studentskydesign.cz.

Studentská soutěž Talent designu 2013

Ve Zlíně byl vyhlášen 5. ročník mezinárodní soutěže pro vysokoškolské oboru design – Talent designu 2013. Atraktivní je cena 50 000 Kč pro absolutního vítěze soutěže, v jednotlivých kategoriích po 10 000 Kč. Další ceny vypisují partneři soutěže. Návrh stačí poslat elektronicky na www.talentdesignu.cz. Soutěžit můžeš v jedné z pěti kategorií:

1. Produktový design (design výrobků, skla, porcelánu, keramiky a d.),
2. Průmyslový design (design strojů a zařízení, design nástrojů, transportní design a další),
3. Fashion design (design oděvu, design textilní výroby, design obuvi a galanterie, design šperků a další),
4. Architektura a interiér (architektonický design, design interiéru, design prostorové tvorby, design nábytku a další),
5. Grafický design (design grafiky a ilustrace, nová média, vizuální komunikace a intermédia a d.).

Posílat lze projekty vypracované po 1. 1. 2010. Vítěze vybere porota složená z odborníků na design a architekturu. Talent designu 2013 organizuje Nadační fond JUDr. Martina Růžičky ve spolupráci se studenty Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Podrobnosti sdělí Vítek Voltr, Talent Designu 2013, PR manažer, student 2. r. FMK UTB ve Zlíně, +420 607 687 991, voltr@talentdesignu.cz

Výstavy / akce

Re-Design

Pod tímto názvem byl vystaven v Altánu Klamovka v Praze aktuální výběr z Ateliéru grafického designu I na Fakultě umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí n/L (Veronika Hanzlíková, Eva Vopelková, Radka Bartošová, Jakub Čaja, Markéta Oličová, Ondřej Jirásk a Denisa Vaníková). Mladí grafičtí designéři studující pod vedením Karla Míška a odborného asistenta Jana Hory. Výběr současné výstavy proběhl z letních klauzur, kdy byla zadána práce s písmem. Během workshopu, na kterém se také odborně podíleli doktorandi Jiří Toman a Jakub Konupka, se studenti seznámili se zákonitostmi typografie. Jejich úkolem byla digitalizace abecedy dle knižtiskového vzoru, výjimku tvořili studenti prvního bakalářského ročníku, kteří vytvářeli sadu piktogramů doplňující písmo. Předlohou pro úpravu písma se jim vždy stala stará kniha, kterou si sami zvolili. Kupříkladu tak Veronika Hanzlíková zpracovala knihu o vlivu okultismu na činy a psychiku zločinců. Použila písmo Moyennege od Františka Štorma a vytvořené piktogramy vycházely z jejich ručně kreslených tahů, které následně digitalizovala. Dále Ondřej Jirásk vytvořil autorské písmo Migréna vycházející z prvorepublikové antikvy z knihy Dni žalů. Při zvětšení písma dominovaly literám podsekuté patky, které se při opakování staly formou pro rozkmitání písma. Tak jak náhle přichází migréna, která je způsobena poruchami vidění, tak i autorské písmo Migréna podle slov jejího autora Ondřeje Jirásky vyvolává pulsující klíkyháky přes zorné pole.

Lenka Šýkorová, kurátorka galerie

Galerie Altán Klamovka v Praze, 29. 10.>10. 11. 13; více informací na www.aug.cz/aktualne/gd-1-klauzury-za-letni-semestr-2013.html; augdesign@email.cz

11. mezinárodní workshop Metal inspirations 2013

Tradiční mezinárodní workshopy pod názvem Metal Inspirations sú organizované v Košiciach od roku 2002 a v súčasnosti už patria medzi symboly úspešnej spolupráce TU v Košiciach s U. S. Steel Košice v oblasti dizajnu a umenia. V dňoch od 15. do 27. augusta 2013 sa v Košiciach konal jedenásty ročník workshopu – Metal Inspirations 2013, ktorý sa niesol v znamení osláv 15. výročia založenia Fakulty umení TU v Košiciach. Jeho výnimočnosť bola aj v tom, že sa konal v roku 2013, kedy Košice sú Európskym hlavným mestom kultúry. Medzinárodné workshopy Metal Inspirations podporovali kandidatúru Košíc na získanie tohto prestížneho titulu od samotného počiatku, t.j. od roku 2007.

Workshopu Metal Inspirations 2013 sa zúčastnilo 24 študentov a pedagógov dizajnérskych škôl, a to z HS Wismar, Nemecko, z Obuda-University Budapest, Maďarsko, z GCU Glasgow, Škótsko, z VUT Brno, z STU Bratislava a z TU v Košiciach. V dielňach SOŠ Košice-Šaca počas 7 dní vytvorili za pomoci majstrov odborného výcviku spolu 35 výtvarných a dizajnérskych diel v kove. Téma pre tvorbu diel v roku 2013 bola: „Košice – inovatívne mesto – symbióza umenia a techniky“ – malý kovový umelecký, dizajnérsky objekt (resp. maketa v mierke), symbolizujúci Košice ako multikultúrne mesto, s bohatou históriou, priemyselným, vedeckovýskumným a kultúrnym zázemím. Účastníci workshopu popri svojej tvorivej umeleckej práci v dielňach SOŠ Košice-Šaca, sa zoznámili s kultúrnymi a historickými pamiatkami Košíc, navštívili výstavy v Kulturparku, v Steel Parku a v Kunstthale, ktoré sa konali v nových objektoch, postavených v rámci projektu

Košice EHMK 2013. V rámci nedeľňajšieho celodenného výletu spoznali významné kultúrne pamiatky v Hervartove a v Bardejove, navštívili Múzeum moderného umenia v Medzilaborciach. Vo voľných chvíľach si stihli zahrať bowling i minigolf.

Dňa 26. 8. 13 účastníci workshopu predstavili svoje umelecké diela širokej verejnosti vo výstavných priestoroch STM v Košiciach. Na vernisáži výstavy Metal Inspirations 2013 spoločnosť U. S. Steel Košice reprezentoval George F. Babcoke, prezident spoločnosti, spolu s manželkou a s ďalšími členmi vrcholového vedenia spoločnosti. Vedenie TU v Košiciach zastupoval Dr. h. c. prof. Ing. Juraj Sinay, DrSc., proktor TUKE. Majstri zo SOŠ Košice-Šaca sa vernisáže zúčastnili spolu s Bc. Jánom Eibenom, zástupcom riaditeľa školy, a s hlavným majstrom Matejom Farkašom. Ing. Eugen Labanič, generálny riaditeľ STM Košice, spolu s ďalšími vystupujúcimi na vernisáži, verejne ocenili vystavené umelecké diela a celkovú úroveň skončeného workshopu. Svoje skúsenosti a pekné zážitky v Košiciach za účastníkov workshopu verejne vyslovili Péter Kiss, študent dizajnu na Obuda University v Budapešti. Na záver slávnostných príhovorov Mgr.art. Marián Králik, ArtD., z FA STU v Bratislave odovzdal prezidentovi U. S. Steel Košice svoju plastikú, vytvorenú na workshope, ako poďakovanie účastníkov workshopu za dlhoročnú podporu spoločnosti U. S. Steel Košice pri organizovaní medzinárodných workshopov Metal Inspirations. Záverečný banket účastníkov workshopu v jedálni TUKE na Urbánkovej ulici urobil veľmi peknú bodku za úspešným jedenástym ročníkom Metal Inspirations 2013.

Vytvorené diela z workshopu Metal Inspirations 2013 sú vystavené v STM v Košiciach 27. 8.> 6. 10. 13. Následne budú 16.>20. 10. 13 inštalované aj na medzinárodnej výstave bývania MODDOM 2013 na výstavisku Incheba Expo Bratislava. Po skončení výstav budú vybrané diela vydražené na akciách organizovaných spoločnosťou U. S. Steel Košice a získané finančné prostriedky budú využité na charitatívne účely.

doc. Ing. Jaroslav Jarema, CSc.,

garant workshopu, Katedra dizajnu FU TUKE

Ďalšie info: www.incheba.sk/vystavy/moddom-6277/sprievodny-program/metal-inspiration-2013.html?page_id=7488

Medzinárodná konferencia FUTU-RES v Košiciach

Dňa 2. októbra 2013 si Fakulta umení TU v Košiciach pripomenula 15. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti poriadala dve významné podujatia, a to:

- Výstava prác absolventov FU TUKE / FUTU-RES, 24. 9.>15. 10. 13, Kasárne / Kulturpark, budova Bravo, Košice
- Medzinár. vedecká a umelecká konferencia FUTU-RES, 2.>4. 10. 13, Kongresová sála Univerzity knižnice TUKE, Košice.

Výstava FUTU-RES prezentuje širokú škálu súčasného umeleckého prejavu v podaní absolventov a študentov Fakulty umení TU v Košiciach, ktorých tvorba rezonuje na rôznych umeleckých fórach v domacom aj zahraničnom prostredí, a je dôležitou v kontexte súčasnej umelecko-technickej praxe. Výstava predstavuje jednotlivé ateliéry z katedrií Architektúry, Dizajnu, Výtvarného umenia a intermédií ako aj Katedru teórie a dejín umenia.

Konferencia FUTU-RES je zameraná na problematiku úloh umeleckých vysokých škôl pri rozvoji mestských sídiel a regiónov, vo vzťahu na kreatívny priemysel, so zameraním aj na prípady Európskych hlavných miest kultúry. Zároveň poskytne účastníkom príležitosť na prezentovanie ich najnovších výsledkov umeleckej a vedeckovýskumnej činnosti a na výmenu názorov a skúseností.

Pri tejto príležitosti sa 2. 10. 13 konalo slávnostné zasadnutie Vedeckej rady TUKE a Vedeckej a umeleckej rady Fakulty umení TUKE spojené so slávnostným udelením čestného doktorátu Dr. h. c. Technickej univerzity v Košiciach profesorovi Władysławowi Plutowi z Akadémie Sztuk Pięknych v Krakowe.

Za 15 rokov svojej existencie Fakulta umení TU v Košiciach potvrdila svoj pozitívny vplyv na formovanie umeleckej scény a širšie kultúrne zázemie Košíc a regiónu, a to nielen v návaznosti na celoslovenský ale aj medzinárodný kontext. Fakulta umení TUKE je špecifickým príkladom spojenia umeleckých a technických oblastí a súčasné progresívne trendy v tejto oblasti iba potvrdzujú jej opodstatnenosť a perspektívu.

Košice 2013: Metal Inspirations 2013 v STM / Z konferencie FUTU-RES – J. Kotalík, A. Haščák, W. Pluta, J. Jarema, M. Zvonek, P. Paliatka ad. / Výstava absolventov FU TUKE, Kasárne / Kulturpark / A. Haščák blahoželá W. Plutowi k čestnému doktorátu / Foto J. Jarema (1), J. Rajlich ml. (3)

Vizibilita kultúry a umenia je dôležitá pre život každého mesta – z tohto pohľadu je dnes Fakulta umení TU v Košiciach dôležitou súčasťou východoslovenskej metropoly, ako aj partnerom víťazného projektu Európske hlavné mesto kultúry 2013.

Info pozri na: www.kosice2013.sk/vystavou-oslavuju-15-vyrocie/;
www.tuke.sk/video/fotogaleria/udelenie-cestneho-titulou-dr-h-c-1/

Zprávy ze zahraničí

Soutěže – nové akce

China International Poster Biennial – CIPB

Šesté „Čínské mezinárodní bienále plakátů“ (CIPB) bude zahájeno 28. 11. 13 na West lake v Hangzhou CN a potrvá do 3. 12. 13. V porotě zasednou Wang Min CN, **Kari Piippo** FI, Hei Yiyang CN, Fons Hickmann DE, Richard van der Laken NL a Bi Xuefeng CN. Uzávěrka příjmu plakátů byla již 30. 9. 13 – informace o CIPB do SBB bohužel dorazila pozdě..., další info viz www.cipb.org/

6. mezinárodní festival výtvarných umění Fadjr

V Íránu se uskuteční již po šesté mezinárodní festival Fadjr v plakátu, ilustraci, fotografii a karikatuře. Jeho plakátová sekce má vypsáné téma „Energy“ (Energie). Můžete se jí zúčastnit max. 3 plakáty na dané téma, vytvořenými od dubna 2012. Text může být i v latině s uvedením překladu do angličtiny. Zasílá se elektronicky (max. 4MB). Detaily registrace viz web. Uděleny budou tři ceny ve výši 3 700 \$. **Uzávěrka:**

20. 12. 13 v 24:00, výsledky budou oznámeny 21. 1. 14. Výstava bude otevřena 3.>24. 2. 14 v Saba Institute of Culture and Art, Tehran Museum of Contemporary Arts a v Niavaran Cultural Center. Kontakt: Masoud Nejabat, Secretary, #17, Shahid-So-dooghi Alley – Opposite Laleh Park – North Karegar Ave. T ehran, IR, 14186-93541, T+F: + 98 21 665 918 06 – 665 918 07; info@ivafestival.ir;
www.ivafestival.ir/

Soutěž na plakát Tiburon International Film Festival

13. mezinárodní filmový festival v Tiburonu 2014 vypisuje soutěž na motiv plakátu tohoto ročníku. **Deadline: 15. 12. 13.** Plakáty se zasílají v rozměru v. 11.25" x š. 17.25", min. 300 dpi, v jpg či pdf. Text: 13th Annual Tiburon International Film Festival, April 10–18, 2014, Understanding the World through Film®, www.TiburonFilmFestival.com Podmínky a info sdělí Tiburon International Film Festival, 6 Beach Rd., 544 ~ Tiburon, CA 94920 US; T: (415) 251-TIFF [8433], F: (636) 444-TIFF [8433]; info@TiburonFilmFestival.com; www.TiburonFilmFestival.com

Soutěže – výsledky, výstavy

Vítězné coloradského bienále plakátu jsou známi

Mezinárodní bienále plakátu Colorado International Invitational Poster Exhibition (CIPE) organizuje již 35 let Department of Art na Colorado State University ve Fort Collins US. Na bienále je vystaveno na 160 plakátů 80 pozvaných umělců z 32 zemí; každý je zastoupen dvěma plakáty. Porotce 18. ročníku CIPE a „Honor Laureate“ Gitte Kathová DK oznámila 13. 9. v Clara Hatton Gallery, Visual Arts Building, Colorado State University Campus, jako obvykle tři vítěze CIPE. Stali se jimi Shino Suefusa JP za plakát „No more Fukushima 2011.3.11“, Alejandro Magallanes MX za „Alicia 16 Años“ a Lex Drewinski DE za „China“, čestná uznání obdrželi **Dušan Junek** SK za „Hommage a Henri de Toulouse-Lautrec“ (za tento plakát byl před rokem oceněn na TPT v Trnavě), Stephan Bundi CH za „Don Carlos“ a Anita Wasik PL za „Monumental Art Festival“. Na 18. CIPE vystavuje i **Jan Rajlich ml.**, bienále je otevřeno do 31. 10. 13. Výstava Gitte Kathové 11. 9.>20. 12. 13 v University Art Museum, University Center for the Arts, Fort Collins US. Info: <http://central.colostate.edu/event/hatton-gallery-exhibition-18th-colorado-international-invitational-poster-exhibition-ciipe/>

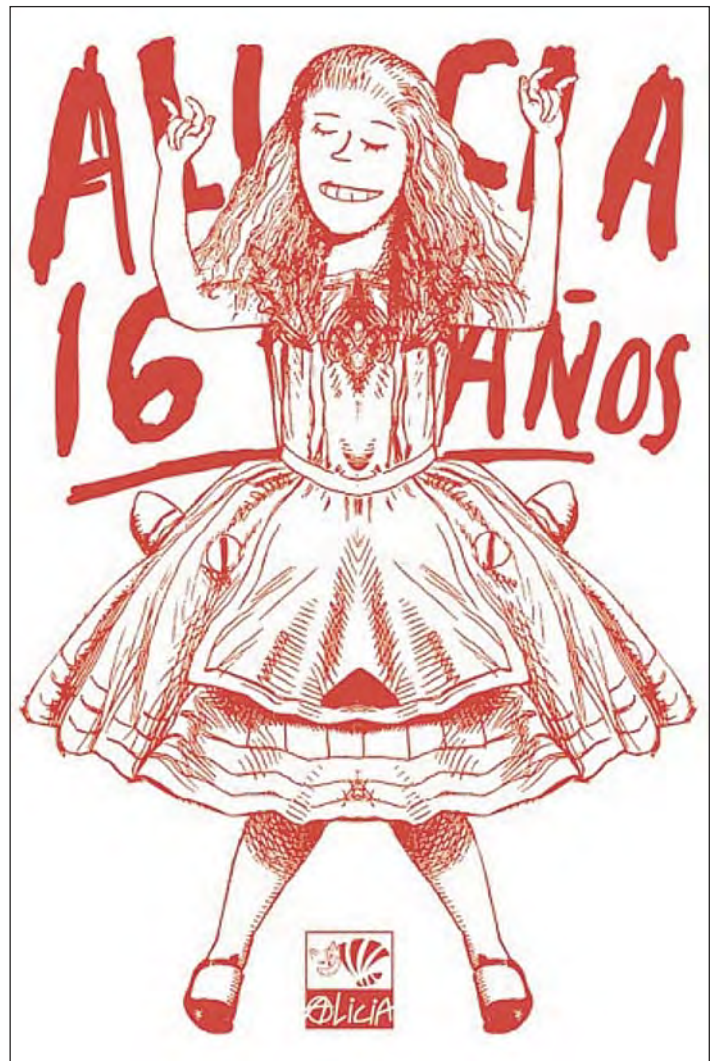
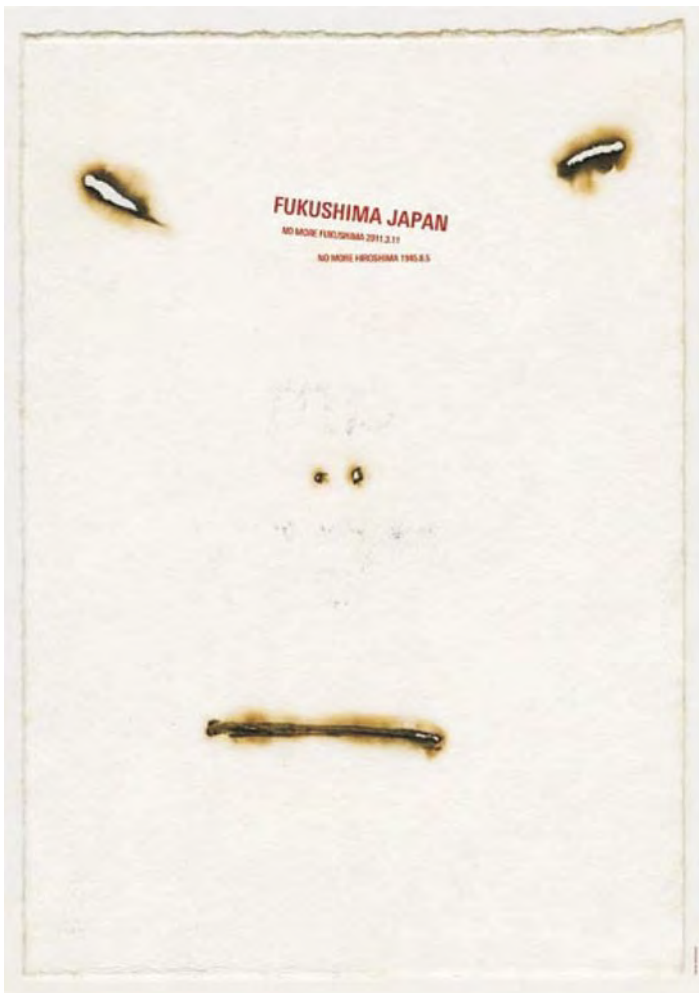
Pentawards 2013

Občas i na stránkách dřívějších zpráv SBB se objevila informace o dnes již pravidelné soutěži o nejkrásnější obalový design světa. Mezinárodní jury letošního 7. ročníku soutěže, které předsedal Gérard Caron, oznámila vítěze tentokrát v Barceloně ES. Do soutěže bylo přihlášeno 1400 děl z 49 zemí. Prestižní „Diamond Pentaward“ získal Family Business SE za unikátní design 4 000 000 lahví Absolut

Unique. Každá z těchto vyrobených lahví Absolut Vodka byla skutečně jedinečná. K této ceně Family Business dostali vítězové ještě software Esko Suite 10 za 5000 € speciálně určený pro obalový design. Další ceny – 5 Platinum Pentawards – byly rozděleny v jednotlivých kategoriích. BEVERAGES Platinum dostal Metaphase Design Group, Inc. US za plechovky na „Budweiser“ ve tvaru motýlka; FOOD Platinum studio Design Bridge GB za obaly „Tiger Nuts / Walkers – Lays“; BODY Platinum získal Pearlfisher GB za potravinové doplňky „Strong Nutrients“; OTHER MARKETS Platinum získalo Studio Kluij NL za JEROHnimus decorative products; The LUXURY Platinum Here Design GB za dřevěnou kazetu pro whisky „The Balvermie 50“. Dále bylo uděleno 45 Gold Pentawards v 52 kategoriích aj. Oceněné práce je možno zhlédnout i na www.pentawards.org. Souběžně do Barcelony přijeli také studenti 6 vítězných škol (Kunkuk University KR, Auckland University of Technology NZ, EVC Paris FR, Pratt Institute US, Ecole de design | UQAM CA, British Higher School of Art and Design RU) a 8 týmů studentů v soutěži „Pentawards Concept“ (viz <http://blog.pentawards.org/?cat=1169>). Další, třetí ročník soutěže Concept Pentawards 2014 bude otevřen k přihláškám 3.>21. 2. 14 a 8. ročník soutěže „Classic“ Pentawards 2014 bude otevřen 4.>23. 5. 14. Výsledky budou prezentovány v Tokiu. www.pentawards.org.

 Hlavní cena Pentawards 2013: láhve Absolut Vodka od studia Family Business

Nahoře dva z vítězů 18. CIPE Fort Collins 2013: Shino Suefusa JP a Alejandro Magallanes MX; vpravo níže vítězné plakáty Triennale Sofia – „Rigoletto“ od Stefana Bundiho CH, Lech Majewski PL a dva plakáty Anette Lenzové & Vincenta Perrotteta FR

7. Mezinárodní trienále scénického plakátu Sofie 2013

Mezinárodní sofijské trienále je aktuální umělecká platforma, jejíž snahou je zajistit maximální možnost přístupu bulharského a zahraničního publika k společným kulturním hodnotám současného světového plakátu. Další snahou trienále je spolupracovat na rozvoji plakátu jako uměleckého výrazu, šířit jeho kulturní a umělecké úspěchy, vyzdvihovat jeho roli jako jednoho z nejdemokratičtějších a nejpůsobivějších vizuálních umění. Není tak náhodou, že na kontě Triennale je více jak 90 výstav po celém světě. Na letošní ročník bylo vybráno 350 tvůrců plakátů ze třiceti zemí světa. Mezinárodní jury Péter Pócs HU, Tomasz Boguslawski PL, Jianping He DE/CN, Bojidar Ionov BG, Bojidar Ikonov BG, Liuben Genov BG udělila 2. 10. 13 tyto ceny: Grand Prix Sofia & plastika „Golden Poster“ Stephan Bundi CH za „Rigoletto“; dvě ceny & bronz. plakety Lech Majewski PL za „Beckett“ a Anette Lenz FR za celou svoji kolekci; dvě ceny pro mladé umělce & plakety na paměť Asena Stareyshinskiho Maya Staykova BG a Agnieszka Popek-Banach & Kamil Banach PL. Více viz www.triennial.orbitel.bg/7th%20TRIENNIAL.html

Výstavy

United Designs po šesté

6. ročník nesoutěžního bienále „United Designs“ se tentokrát uskutečnil v St. Louis US. Toto bienále již více než 10 let organizuje, vždy na jiném místě na světě, profesor jihokorejské univerzity Hanyang a viceprezident KECD Albert Choi KR, a to právě s podporou KECD, korejské asociace designu. Letošního ročníku se stejně jako třech předešlých zúčastnil z SBB Jan Rajlich ml. (22. 8.>14. 9. 13, Gallery FAB, University of Missouri St. Louis US).

Triennale politického plakátu Mons BE

Již 30 let se v belgickém Monsu pořádá mezinárodní Triennale de l’Affiche Politique (Triennale politického plakátu). Letošní 12. ročník bude otevřen 20. 11. 13>13. 4. 14 v Ancienne Maison Communale – Jemappes, výsledky soutěže přineseme příště.

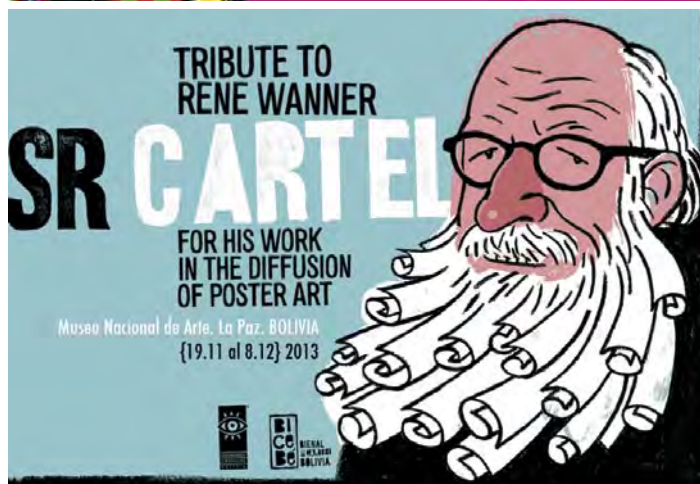
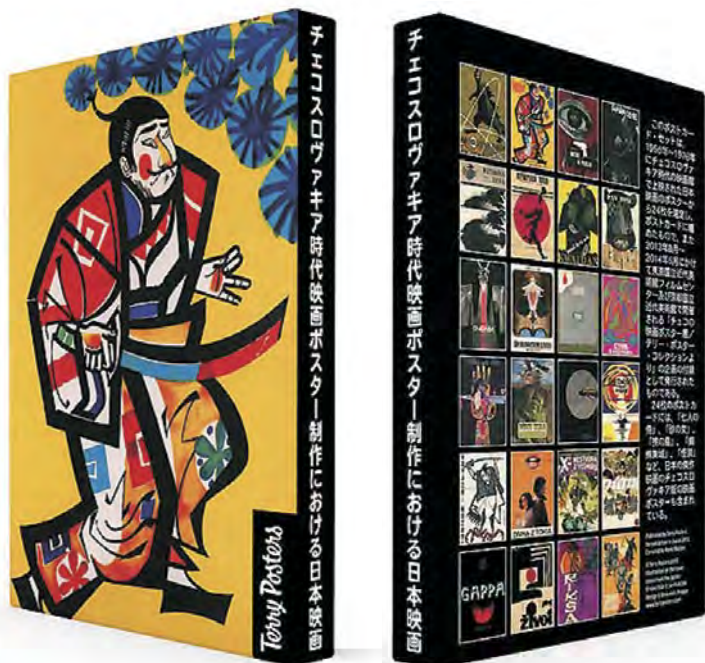

3. ročník BICeBé již za dveřmi

Bienále plakátů v Bolívii BICeBé, které je letos dedikováno **Guy Schockaertovi**, se bude konat 19.>23. 11. 13. v La Paz BO. Pozvanou „zvýrazněnou“ zemí je Polsko. Susana Machicaová, generální koordinátorka BICeBé, oznámila, že na jedné z doprovodných akcí „Tribute to René Wanner: SR CARTEL“ (Senior Plakát), k počtu známého švýcarského sběratele plakátů a tvůrce stránek www.posterpage.ch, budou vystaveny plakáty 76 autorů, které tito navrhli speciálně pro bolívijskou výstavu, z toho od těchto členů SBB: **Chaz Maviyane-Davies US, Dan Reisinger IL, Felipe Taborda BR, Jan Rajlich ml. CZ, Kari Piippo FI, Lech Majewski PL, Oleg Veklenko UA, Sergei Serov RU, Uwe Loesch DE, Xavier Bermúdez MX**. Tato výstava bude otevřena rovněž 19. 11. 13 (potrvá do 8. 12. 13) v Museo Nacional de Arte v La Paz BO. Podrobnosti o BICeBé viz www.bicebolivivia.com/

Filmový plakát ze sbírky P. Rajčana v Tokiu

80 českých filmových plakátů ze sbírky „Terry Posters“ Pavla Rajčana je vystaveno v National Film Center v Tokiu JP (28. 8.>1. 12. 13).

Bannery k 3. bolívijskému mezinárodnímu bienále plakátů a k doprovodné výstavě na počest René Wannera

První světový kongres designérů v Číně 2014

První „Annual World Congress of Designers“ (AWCD-2014) se bude konat 26.>29. 6. 14 v Mezinárodním konferenčním centru v Dalianu CN. Přednášky budou rozděleny do pěti paralelních skupin: 1: Visual Art and Smart Designs, 2: Tech Innovators in Modern Designs, 3: Genius of Industrial and Engineering Designs, 4: Costume and Fashion Designs, 5: Colorfull Multi-Dimensional Design World. Souběžně průmysloví designéři (China Industrial Design Association) pořádají soutěž „Dalian Industrial design Competition / Mayor's Cup“. Kontakty – A: Office of Executive Organizing Committee, 1 Hui Xian Yuan, Dalian High-tech Industrial Zone, Ascendas Building F11, Dalian, LN 116025, CN; T: 0086-411-84799609-841; F: 0086-411-84575250; designers@giecongress.com; další podrobnosti na www.bitcongress.com/awcd2014/

SVA Summer Masters Workshop v Římě

Již po šesté organizují Steve Heller a Lita Talaricová z SVA (School of Visual Art New York) dvoutýdenní intenzivní písmový workshop „Typography and Graphic Design“, a to ve městě, kde se zrodila antikva. Kurz povedou mistr písma Louise Fili US, historik písma, a kaligraf Mauro Zennaro IT, písmový expert James Clough US a římský designér Mario Fois a Mario Rullo ze Studia Vertigo, Cristina Chiappiniová, designérka médií, Paola Manfroniová, brand strategistka, a archeolog Darius Arya. Může to být zajímavé, doporučujeme, kurz stojí maličkost, 6 300 \$! (25. 5.>8. 6. 14.) Info na design.sva.edu/italy.

Icograda / IDA

50letá Icograda na rozcestí?

25. Valné shromáždění Icograda (a souběžně i ICSID) se uskuteční po zrušení istanbulského kongresu IDA (International Design Alliance) 17.>18. 11. 13 v Hilton Bonaventure Hotel v Montrealu CA (tomu samozřejmě odpovídá i cena ubytování i dopravy, takže zatímco do Istanbulu měl být zástupce SBB vyslán, v Kanadě SBB zastoupeno nebude). 25. Valnému shromáždění bude 16. 11. 13 předcházet mezinárodní kolokvium „Internal Sessions“. Generální sekretářka Icograda Iva Babajová SI (která loni nahradila Brendu Sandersonovou) nyní oznámila, že na Valném shromáždění se bude diskutovat návrh výkonného výboru Icograda rozdělit tuto padesátiletou asociaci nově na členské oborové platformy, ale dále např. také o nesouhlasu některých organizací se změnou názvu; tématem budou i pokračující finanční problémy a mj. také reakce na to, že ICSID (Mezinárodní rada společnosti průmyslového designu) se rozhodla jednostranně a neočekávaně vystoupit z IDA a o z toho pramenící nejistotě pořadatelsství kongresu IDA v Gwangju KR v r. 2015.

K výstavě „Český filmový plakát“ v NFC v Tokiu byla vydána sada pohlednic a letáků

Konference / workshopy

Konference HOW Design Live

Pětidenní konference „HOW Design Live 2014“ bude 12.>16. 6. 14 v Bostonu US. Registrovat se lze již nyní za výhodnější cenu (okolo 1 800 \$). Info: www.howdesignlive.com/ehome/index.php?eventid=74927&tabid=149480&

Glasgow – Muzeum dopravy

Tak jsem se koncem října opět po 4 letech dostal do Glasgowu a nedá mi se nepodělit o jeden výjimečný zážitek: Muzeum dopravy „Riverside“. Najdete jej v západní části tohoto největšího skotského města. Stačí zajet metrem na zastávku Partick, pak pár minut pěšky a již je muzeum na dohled... Zdály bychom se, že muzeum vypadá jako omšelá přístavní skladová hala... Ptačí pohled (viz obr.) bohužel odnikud nevidíte – muzeum připomíná nepravidelně poskládaný a k tomu ozdobně přehnutý ubrousek či ručník. Když se přiblížíte, je to už zajímavější. Na vchodové straně a na říční straně jsou prosklené štíty. Konstrukce vypadá jako betonová skořepina, ale omyl, jde o příhradové ocelové nosníky umně pospojované a zakryté plechy, venkovní plášť je z titan-zinkového plechu tloušťky 0,8 mm. Muzeum je umístěno v této nové budově projektované designérkou Zaha Hadid (bylo sem v r. 2011 přemístěno z nedaleké Kelvin Hall, kde jsem toto muzeum navštívil již minule). Myslím, že po právu nese nad vchodem velkými písmeny označení „Evropské muzeum roku 2013“. Zejména v interiérech nebylo nic ponecháno náhodě, vše je do detailu promyšleno. Vystaveno je zde 3 000 exponátů, opticky se mi zdálo, že sice méně než v původním muzeu, zato vybavení multimediální je na nejvyšší možné úrovni, informační tablety u každé skupiny exponátů přímo svádějí k použití a interaktivní „hře“ s informacemi. Vedle několika desítek osobních automobilů z dávné i blízké historie (např. velmi zajímavé trojkolky) je tu možno zhlédnout ukázky z glasgowských dílen výrobců lokomotiv, tramvají, motorek, jízdních kol (údajně tu bylo vyrobeno první jízdní kolo na světě) a také modelů mnoha známých námořních lodí. Kromě tohoto je uvnitř k vidění glasgowská ulice třicátých let, nebo venku motorová plachetnice z 19. století, jejímiž všemi palubami lze projít. A pro nás je to „nej“ také to, že vstup, stejně jako do všech ostatních muzeí v Glasgowě, je zdarma.

A malá plakátová poznámka na závěr: V nedalekém největším muzeu ve Skotsku Kelvin Grove Museum and Gallery, kde visí mj. Ukřížování od Salvadora Dalího, obraz, který nedávno velmi zpopularizoval hodnový dokument BBC, zaujmou i české, zde neidentifikované exponáty, návrhy plakátů z 30.–40. let 20. stol. (viz obr.). Zajímavé plakáty jsou i součástí expozice dalšího glasgowského muzea – Peoples' Palace, které se zabývá životním stylem 20. století...

Jan Rajlich ml.

Glasgow: České návrhy plakátů z Kelvin Grove Museum a záběr z Peoples' Palace s protialkoholickým plakátem; vpravo Muzeum transportu „Riverside“; foto nahoře je z www.noveformy.cz/fluid/fluid-reference/riverside-transport-museum/, ostatní foto autor

